

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvie Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Bc. Š. S.**, zast. JUDr. Richardem Pustějovským, advokátem se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. Října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2021, č. j. MSK 2928/2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 8. 2022, č. j. 22 A 26/2021-50,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 8. 2022, č. j. 22 A 26/2021-50, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně se u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) bránila proti rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jejím odvolání proti rozhodnutí podle § 134 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, které následovalo po písemné výzvě k zastavení stavebních prací. Krajský soud žalobu zamítl.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti polemizovala se závěry rozsudku krajského soudu. Současně namítla, že krajský soud rozhodl bez nařízení jednání v rozporu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka navíc krajskému soudu dne 21. 6. 2021 sdělila, že nesouhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání. Toto sdělení přiložila ke kasační stížnosti.

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti reagoval na stěžovatelčiny kasační námitky a odkázal na napadené rozhodnutí i na své vyjádření k žalobě.

[4] Kasační stížnost je podána včas a osobou oprávněnou. Kasační stížnost je přípustná i přesto, že Nejvyšší správní soud již jednou v této věci rozhodoval. Nejvyšší správní soud totiž rozsudkem ze dne 22. 6. 2022, č. j. 10 As 40/2022-25, zrušil usnesení ze dne 13. 1. 2022, č. j. 22 A 26/2021-24, jímž krajský soud odmítl stěžovatelčinu žalobu pro nepřipustnost. Kasační soud se tedy v předchozím řízení mohl vyjádřit pouze k důvodu odmítnutí stěžovatelčiny žaloby. Až nyní napadeným rozsudkem rozhodl krajský soud o věci samé, k jejíž podstatě se Nejvyšší správní soud dosud autoritativně nevyjádřil. Není tedy dán důvod nepřipustnosti kasační stížnosti podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda krajský soud správně rozhodl o věci samé bez nařízení jednání. Pokud by totiž pro tento postup nebyly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s., zatížil by soud řízení vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[7] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[8] Jak již bylo uvedeno, krajský soud rozhodl znovu poté, co Nejvyšší správní soud zrušil usnesení, kterým krajský soud odmítl stěžovatelčinu žalobu pro nepřipustnost. Otázkou nezbytnosti nařízení jednání, resp. možnosti rozhodnout bez nařízení jednání v řízeních před správními soudy poté, co předchozí rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno, se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 26. 6. 2009, č. j. 9 Afs 92/2008-110, dovodil, že dříve udělený souhlas k rozhodnutí bez nařízení jednání nelze bez dalšího vztáhnout na řízení o žalobě za odlišné procesní situace poté, co Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Také v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 Azs 3/2010-92, kasační soud uvedl, že je třeba rozlišovat dvě situace, v nichž krajský soud rozhoduje bez nařízení jednání znovu poté, co jeho předcházející rozhodnutí zrušil Nejvyšší správní soud. První případ představuje situace, kdy i po zrušení rozhodnutí krajského soudu zůstává výsledek sporu stále otevřený a krajský soud je v dalším řízení podle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu povinen zabývat se otázkami, které dosud plně neřešil ani kasační soud. Ve druhém případě již naopak rozhodnou otázku bezezbytku posoudil Nejvyšší správní soud a krajskému soudu po zrušení jeho původního rozhodnutí v dalším řízení nezbyvá prostor pro vlastní uvážení.

[10] V obou případech je opominutí krajského soudu nařídít ve věci znovu jednání, pokud nebyly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s. pro rozhodnutí o věci samé bez nařízení jednání, procesní vadou, konkrétně porušením § 49 odst. 1 s. ř. s. V prvním případě však taková vada zakládá porušení žalobcových práv a je zároveň vadou řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], ve druhém případě tomu tak není. I kdyby totiž ve věci bylo nařízeno jednání, nemohl by krajský soud rozhodnout jinak, než jej zavázal kasační soud v rušícím

pokračování

rozsudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2021, č. j. 6 Afs 93/2021-53).

[11] Stěžovatelce je třeba přisvědčit, že jí krajský soud opakovanou výzvou ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. nezaslal, a zatížil tak řízení vadou. Nejvyšší správní soud v předchozím rušícím rozsudku konstatoval, že krajský soud pochybil, pokud žalobu odmítl pro nepřípustnost. Jedná se tedy nepochybně o první z případů popisovaných v citovaném rozsudku č. j. 5 Azs 3/2010-92. Výsledek sporu byl totiž po vrácení věci kasačním soudem otevřený, takže krajský soud nebyl oprávněn bez opětovného zaslání výzvy podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodnout o věci samé bez nařízení jednání. Toto pochybení krajského soudu tak představuje vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tento závěr platí i v situaci, kdy Nejvyšší správní soud nenalezl v soudním spise nesouhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání ze dne 21. 6. 2021, na který stěžovatelka odkazovala v kasační stížnosti (v soudním spise se nenachází ani jinak datované vyjádření stěžovatelky k otázce nařízení jednání).

[12] Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je vázán právním názorem uvedeným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.); účastníkům tedy zašle výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jejich reakce či mlčení pak předurčí další procesní postup. Vzhledem k tomu, že řízení před krajským soudem neproběhlo řádně, nemohl se Nejvyšší správní soud v této fázi zabývat námitkami stěžovatelky směřujícími proti věcnému posouzení její žaloby.

[13] Krajský soud rozhodne v dalším řízení také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu